

Aanvraagformulier aanvraag: 'Onderzoek naar inhaal- en ondersteuningsprogramma's 2020 – 2021 COVID-19'

Met dit formulier doet u een aanvraag voor Onderzoek naar inhaal- en ondersteuningsprogramma's 2020 – 2021 COVID-19. Let bij het invullen van dit document op de beoordelingscriteria uit de bijbehorende call for proposals.

Let op!

Het betreft een subsidieronde voor urgent onderzoek waar Beleidsregel 'Registratie database urgent onderzoek NRO' van toepassing is. Om een aanvraag in te dienen voor deze subsidieronde dient u op de datum dat de onderhavige call for proposals is gepubliceerd in de Staatscourant ingeschreven te staan in de database. Voor meer informatie over de database en de wijze waarop u zich voor toekomstige subsidierondes urgent onderzoek kunt inschrijven in de database, zie de Beleidsregel 'Registratie database urgent onderzoek'.

Registratie

1. Hoofdaanvrager/projectleider

Let op: dit moet dezelfde persoon zijn als de hoofdaanvrager in ISAAC

Aanhef:	Mevr.	Titel(s):	Prof. Dr.
Voorletter(s):	M.C.M....	Voornaam:	Melanie...
Achternaam:	Ehren	Tussenvoegsel(s):	...
Universiteit/ Instituut/ Organisatie:	Vrije Universiteit Amsterdam		
Faculteit/ Afdeling/ Onderdeel:	Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen, Onderzoeksinstituut LEARN!		
Postadres:	V.d. Boechorststraat 11		...
Postcode:	1081 BT	Plaats:	Amsterdam
Telefoon:	020-5982195	E-mail:	m.c.m.ehren@vu.nl

2. Medeaanvrager(s)

De hoofdaanvrager treedt op als projectleider en is niet verplicht medeaanvragers op te geven. Wanneer dit wel gebeurt, dienen deze ook in ISAAC als mede-aanvrager opgegeven te worden.

Aanhef:	Mevr.	Titel(s):	Dr.
Voorletter(s):	A.F....	Voornaam:	Anne Fleur
Achternaam:	Kortekaas-Rijlaarsdam...	Tussenvoegsel(s):	...
Universiteit/ Instituut/ Organisatie:	Vrije Universiteit Amsterdam		
Faculteit/ Afdeling/ Onderdeel:	Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen, Onderzoeksinstituut LEARN!		
Telefoon:	0205983319	E-mail:	a.f.kortekaas-rijlaarsdam@vu.nl

Aanhef:	Mevr.	Titel(s):	Dr.
Voorletter(s):	CMG	Voornaam:	Carla
Achternaam:	Haelermans	Tussenvoegsel(s):	
Universiteit/ Instituut/ Organisatie:	Maastricht University		
Faculteit/ Afdeling/ Onderdeel:	Research Centre for Education and the Labour Market (ROA), School of Business and Economics (SBE)		
Telefoon:	0618994041	E-mail:	Carla.haelermans@maastrichtuniversity.nl
Aanhef:	Dhr.	Titel(s):	Prof. Dr.
Voorletter(s):	M.	Voornaam:	Martijn
Achternaam:	Meeter	Tussenvoegsel(s):	
Universiteit/ Instituut/ Organisatie:	Vrije Universiteit Amsterdam		
Faculteit/ Afdeling/ Onderdeel:	Onderzoeksinstituut LEARN!, Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen		
Telefoon:	0205988993	E-mail:	m.meeter@vu.nl...

3. Onderwijssector(en) waar de aanvraag zich op richt:

Eén antwoord mogelijk.

- voorschoolse educatie (ve) en primair onderwijs (po) (ook de scholen in het Caribisch gebieden dienen te worden meegenomen)
- voortgezet onderwijs (vo)
- middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

4. Titel:

Nederlands	Effecten van inhaal- en ondersteuningsprogramma's in het VO
Engels	Effects of Covid-19 mitigation programs on secondary education

5. Looptijd van het project:

De periode waarover subsidie wordt aangevraagd is minimaal 18 maanden en maximaal 24 maanden, start uiterlijk op 22 oktober 2020 en eindigt uiterlijk op 22 oktober 2022. Vanwege de urgentie van het vraagstuk dient het voornaamste deel van het onderzoek tot bruikbare resultaten te leiden voor zowel beleid als de onderwijspraktijk binnen 14 maanden na de start van het onderzoek.

Geplande startdatum: 1-10-2020

Geplande einddatum: 30-9-2022

Onderzoeksvoorstel

6. Samenvatting van het onderzoeksvoorstel (maximaal 250 woorden)

Let erop dat uw samenvatting helder en voor een breed publiek toegankelijk is. Leden van de beoordelingscommissie, die dikwijls uit diverse disciplines afkomstig zijn, kunnen zo snel een indruk van het voorstel krijgen. In het geval dat de aanvraag wordt gehonoreerd, zal deze samenvatting

bovendien worden gebruikt voor NRO publicatiedoelinden rondom aankondigingen van subsidietoekenningen.

Let op: deze samenvatting dient gelijk te zijn aan de samenvatting die u in ISAAC invoert.

De sluiting van VO-scholen om de verspreiding van COVID-19 te beperken heeft naar verwachting tot leerachterstanden geleid, bij in ieder geval een deel van de leerlingen. Om deze achterstand in te halen heeft het ministerie van OCW een subsidieregeling ingesteld waarmee scholen inhaal- en ondersteuningsprogramma's kunnen organiseren voor die leerlingen bij wie de achterstanden het grootst zijn. In dit voorstel presenteren we een onderzoek naar of deze programma's het gewenste effect hebben. Hierbij onderzoeken we wat voor programma de scholen organiseren, welke doelen ze ermee beogen, en welke achterliggende ideeën hun ontwerp van het programma hebben gestuurd. Daarna onderzoeken we of de programma's de leerlingen hebben bereikt met de grootste opgelopen achterstanden, en of de programma's effecten hebben op cognitieve leerachterstanden en welbevinden, zelfvertrouwen en sociale competenties. Ook onderzoeken we of de inzet op de programma's doelmatig is.

Het onderzoek bestaat uit vier deelstudies. In deelstudie A nemen we met een steekproef van 500 scholen contact op om te achterhalen met welke doelen en achterliggende ideeën ze hun programma hebben ontworpen. In de andere deelstudies volgen we een steekproef van 30 scholen meer in detail. In deelstudie B bestuderen we de implementatie van de programma's in deze dertig scholen, en extraheren we lessen voor andere onderwijsorganisaties. In deelstudies C en D, tenslotte, onderzoeken we de effectiviteit van de programma's van deze scholen in het bestrijden van cognitieve leerachterstanden, en in het ondersteunen van het welzijn en zelfvertrouwen van de deelnemende leerlingen.

Aantal woorden (maximaal 250): 240

7. Beschrijving van het onderzoeksproject (in totaal maximaal 2500 woorden, inclusief bronnen)

Probleemverkenning

Op 16 maart werden scholen in voortgezet onderwijs gesloten voor regulier onderwijs en werd het onderwijs op afstand gegeven. Scholen gingen op 2 juni weer gedeeltelijk open, maar het onderwijs bleef voor een groot deel van de week op afstand. Leerlingen hebben voornamelijk digitaal onderwijs vanuit huis gevolgd, en voor velen was dat minder onderwijstijd dan er anders was geweest. Uit onderzoek van de onderwijsinspectie en peilingen van de VO-raad bleek bijvoorbeeld dat een groep leerlingen aanvankelijk geen laptop of goed internet thuis had, of niet actief deelnam aan het aangeboden onderwijs. In het VO rapporteerde 20% van de scholen begin mei dat een kwart van de leerlingen niet aan thuisonderwijs deelnam (Bol, 2020).

Onbekend is hoeveel vertraging leerlingen daadwerkelijk hebben opgelopen, maar de verwachting is dat er grote leer- en ontwikkelachterstanden zijn ontstaan. Om die reden heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een subsidieregeling in het leven geroepen waarmee scholen 'inhaal- en ondersteuningsprogramma's' kunnen organiseren.

VO-scholen kunnen aanvragen indienen in drie opeenvolgende tijdvakken, waarbij de programma's uit het eerste tijdvak inmiddels zijn gestart. Uit een analyse van deze aanvragen blijkt dat er een grote variatie is in de programma's waarvoor subsidie is aangevraagd – niet alleen in de vormgeving (zomer/herfstschool, onder schooltijd, verlengde schooldag, weekendscholen en combinaties van deze varianten), maar ook in wie de programma's leidt (gekwalificeerd/ongekwalificeerd, intern/extern), wie de leerlingen begeleidt en welke doelen worden beoogd. Meestal is het wegwerken van achterstanden in kernvakken een hoofddoel, maar daarnaast worden ook bijvoorbeeld de ontwikkeling van studievaardigheden en sociaal-emotionele vaardigheden genoemd (analyse fase 1-onderzoek). Uit onze inventarisatie van internationale meta-analyses en Nederlandse studies naar vergelijkbare interventies (o.a. Haerlemans et al., 2018, Kim en Quinn, 2013; Kidron en Lindsay, 2014; Slavin et al, 2011; Meyer en Van Klaveren, 2013) blijkt echter dat de 'werkzame elementen' van al deze variaties op hoofdlijnen vergelijkbaar zijn (zie deelstudie 1 hieronder). In deze aanvraag onderzoeken we specifiek in welke mate deze werkzame elementen in de programma's aanwezig zijn, of ze al dan niet tot beoogde effecten leiden, en welke eventueel aanvullende werkzame elementen zijn te identificeren.

Onderzoeksvragen

Deze doelen van het onderzoek hebben we uitgewerkt in zes onderzoeksvragen, die in de onderverdeling van Van den Akker (2003) het bedoelde (1), het geïmplementeerde (2) en het bereikte curriculum (3-6) beslaan.

- 1 Vanuit welke doelen en welke doelgroep kiezen VO-scholen voor de geplande programma's, en wat zijn hun overwegingen hierbij?
- 2 Hoe worden de programma's geïmplementeerd, en welke lessen zijn hieruit te trekken over condities, doelgroepen en kenmerken waaronder programma's effectief zijn in het verbeteren van leerprestaties, welbevinden, zelfvertrouwen en sociale competenties?
- 3 Bereiken de inhaal- en ondersteuningsprogramma's leerlingen die de grootste achterstand hebben opgelopen door Covid-19, dan wel een al bestaande achterstand hadden?
- 4 Zijn de inhaal- en ondersteuningsprogramma's effectief in het remediëren van cognitieve leerachterstanden?
- 5 Zijn de inhaal- en ondersteuningsprogramma's doelmatig bij het verhelpen van achterstanden, al dan niet opgelopen als gevolg van Covid-19?
- 6 Werken de inhaal- en ondersteuningsprogramma's positief uit op het welbevinden, het zelfvertrouwen en de sociale competenties van de deelnemende leerlingen?

Voor het beantwoorden van deze vragen hanteren we verschillende onderzoeksmethoden. De eerste onderzoeksvraag beantwoorden we in deelstudie A via documentonderzoek, aangevuld met interviews van aanvragers. Onderzoeksvraag 2 beantwoorden in deelstudie B met een kwalitatief onderzoek bij een steekproef van aanvragende scholen. Onderzoeksvragen 3-5 beantwoorden we in deelstudie C middels kwantitatieve analyses van data opgeslagen in leerlingvolgsystemen. Onderzoeksvraag 6 beantwoorden we in deelstudie D middels een survey.

Onderzoeksplan inclusief een beschrijving van activiteiten, methoden, instrumenten, beperking bevraginglast voor scholen en planning

Deelstudie A: inventariseren van inhaal- en ondersteuningsprogramma's

In de eerste deelstudie analyseren we de aanvragen uit tranche 2, voortbouwend op de inventarisatie die al door ons is uitgevoerd op een selectie van aanvragen uit tijdvak 1. Hierin brengen we de aangevraagde programma's in tijdvak 2 in kaart, voor zover gerapporteerd in de aanvraagformulieren, naar type interventie (verlengde schooldag, herfstschool etc) en werkzame elementen zoals geïdentificeerd in onze eerdere literatuurreview. Dit zijn:

- het aantal uren (zowel intensiteit per dag/week als duur in weken) per leerling,
- samenwerking met ouders,
- incentives om deelname te garanderen (met name voor vrijwillige zomerscholen/naschoolse en weekendprogramma's),
- inhoud en structuur van het programma,
- kwalificaties en training van de begeleiders
- groepsgrootte
- aansluiting op het reguliere curriculum en de instructie in de klas

Deze analyse resulteert in een inventarisatie van de programma's die we gebruiken voor deelstudies B-D.

Vervolgens bekijken we waarom scholen voor de aangevraagde interventies hebben gekozen, welke doelgroep en beoogde doelen ze voor ogen hebben en onder welke condities ze verwachten dat de interventies effect hebben; oftewel de 'theory of change' van de aangevraagde ondersteunings- en inhaalprogramma's.

Deze theory of change brengen we al in kaart met de bovenstaande documentanalyse van aanvraagformulieren. Uit de inventarisatie van de aanvragen uit tijdvak 1 blijkt echter dat veel aanvragen maar beperkt duidelijk maken wat de verwachte werkzame elementen zijn. Daarom vullen we de document-analyse aan met telefonische semi-gestructureerde-interviews met in de aanvraag genoemde contactpersonen bij een gestratificeerde steekproef van 500 scholen (op basis van interventie, doelen, doelgroepen, percentage leerlinggewicht, schoolniveau's en geografische

spreiding, inclusief alle scholen in het Caribisch gebied). In deze interviews vragen we naar verwachte werkzame elementen en ook naar de mate waarin scholen beoogde doelgroepen bereiken en potentiële knelpunten en succesvolle strategieën. Deze delen we al met andere scholen in een eerste webinar (zie kennisbenutting). Omdat de belasting van deze interviews relatief gering is (15 minuten per school) verwachten we dat de meeste gecontacteerde scholen hier aan mee willen werken. Deze interviews gebruiken we ook om scholen te werven en te enthousiasmeren voor deelname aan de andere deelstudies.

Deelstudie B. Werkzame elementen van programma's (kwalitatieve case studies)

Bestaande data, zoals die in het Nationaal Cohort Onderzoek (NCO), is niet granulaair genoeg om effecten te meten van relatief korte en gerichte programma's. We stellen daarom voor om het verder onderzoek *samen* met een groep scholen uit te voeren. We stellen daarvoor een gestratificeerde steekproef samen van 30 VO-scholen met een gefinancierd programma, die bereid zijn mee te werken aan ons onderzoek en gezamenlijk expertise op te bouwen en te delen. Deze scholen vragen we mee te doen aan deelstudies B-D. Stratificatie gebeurt aan de hand van de gegevens uit deelstudie 1, en we hanteren als extra inclusiecriteria dat minstens 100 leerlingen deel moeten nemen aan het programma (voor voldoende onderscheidingsvermogen – uit de inventarisatie van tijdvak 1 blijkt dat de meeste VO-scholen hieraan voldoen).

In deelstudie B onderzoeken we de implementatie van de programma's, en onderzoeken we werkzame elementen en 'theory of change' van de inhaal- en ondersteuningsprogramma's in meer detail. Hiermee geven we antwoord op onderzoeksvraag 2 over condities en kenmerken van effectieve interventies. De scholen in de steekproef van deelstudie B bevragen we allereerst in meer detail op hun 'theory of change', en over hoe het programma in detail wordt geïmplementeerd. De specifieke dataverzameling hangt af van de looptijd en duur van de interventies in geselecteerde scholen, maar bestaat in ieder geval uit interviews met de contactpersoon vooraf van het programma, de uitvoerders tijdens en de schoolleiding na afloop. Tijdens het programma doen we ook observaties, en tijdens en na afloop organiseren we een focusgroep met een panel van leraren van de school en deelnemende leerlingen. Dit resulteert per school in een portret van het programma, van ontwerp tot implementatie, en kwalitatieve observaties over werkzame elementen, condities en beperkingen, en de mate waarin de *theory of change* ook werkelijk is uitgevoerd.

Deelstudie C: Effectiviteit van programma's

In deelstudie 3 maken we de overstap naar het bereikte curriculum. Deze deelstudie bestaat uit een kwantitatieve analyse van de effectiviteit van de programma's middels data uit leerlingvolgsystemen (LVS). We vragen de scholen in de steekproef (dezelfde als deelstudie B) om hun LVS-data over te dragen aan het CBS. Dit betekent dat de data voor onderzoekers geanonimiseerd in een veilige omgeving beschikbaar komt, en gekoppeld kan worden aan de gegevens beschikbaar in het Nederlands Cohortonderzoek Onderwijs (NCO).

Voor scholen is de overdracht van LVS-data bewerkelijk, en het vraagt veel kennis om dit goed te doen. Daarom ondersteunen we deze inzet met onderzoeksassistenten, en begroten we per school anderhalve dag secretariële werkzaamheden om te ondersteunen bij het aanleveren van deze data. Ook dragen we de kosten die CBS rekent.

We gebruiken de LVS-data om de effectiviteit op zowel leerling- als schoolniveau te onderzoeken adhv de volgende analyses:

1. Binnen scholen vergelijken we leerlingen die wel en niet deelnemen aan een inhaal- of ondersteuningsprogramma. We toetsen met een sensitiviteitsanalyse of scholen de leerlingen hebben geselecteerd die, binnen hun niveau en jaargroep, in de covid-crisis de sterkste achteruitgang in leerprestaties laten zien. Ook toetsen we of deelnemende leerlingen degenen zijn die al voor Covid de sterkste achterstand hadden, of vaker dan andere leerlingen uit benadeelde groepen afkomstig zijn. Zo beantwoorden we onderzoeksvraag 3 naar hoe *specifiek* de inhaal- en ondersteuningsprogramma's zijn voor achterstands-doelgroep.
2. Daarna kijken we of leerlingen die deelnemen aan de inhaal/ondersteunings-programma's verschillen van hun klasgenoten naar leeftijd, geslacht, SES en voorgaande cijfers. Op basis hiervan berekenen we een *propensity score* voor alle leerlingen in de school; deze score geeft

de vergelijkbaarheid van leerlingen weer op relevante achtergrondvariabelen. Met deze score kunnen we toetsen of leerlingen die deelgenomen hebben aan de programma's sterker vooruit zijn gegaan dan niet deelnemende leerlingen uit twee eerdere cohorten met dezelfde *propensity scores*. De leerlingen uit de eerdere cohorten fungeren zoals virtuele controlegroep waartegen leerwinsten van deelnemers kunnen worden afgezet. Dit maakt het mogelijk om binnen de school een effectmaat te berekenen voor het programma, en of het programma leerachterstand bestrijdt (onderzoeksvraag 4).

We correleren deze maat vervolgens met de beschikbare informatie over het programma binnen de school (bijv. het soort programma en uitvoerder, duur, groepsgrootte: zie deelstudie A) om een beeld te krijgen van welke elementen werkzaam zijn voor welke doelgroep (onderzoeksvraag 2).

3. Deze uitkomsten zijn input voor een schatting van de kosten die vermeden worden door het verkleinen of verhinderen van achterstanden, en extra opbrengsten die hierdoor ontstaan voor de samenleving. Hiervoor gebruiken we schattingen van de kosten van doubleren, van passend onderwijs, en van de winst die een hogere of sneller schoolafsluiting met zich meebrengt. Deze schattingen vergelijken we met de kosten per leerling berekend uit de aanvragen, om zo een inschatting te kunnen geven van de doelmatigheid van de verschillende soorten programma's (onderzoeksvraag 5).

Ook al kost deelname aan deze deelstudie inspanning van scholen, we verwachten dat onze netwerken in het VO, de vergoeding en ondersteuning die we hiervoor leveren scholen over de streep zullen trekken. Bovendien ontvangen deelnemende scholen als tegenprestatie een kort rapport over de effectiviteit van de ondersteuningsprogramma's op de eigen school. Ook nodigen we vertegenwoordigers voor de school in een adviesraad bij het onderzoek.

De steekproefgrootte, die minstens 3000 deelnemende leerlingen oplevert en een minstens dubbel zo grote vergelijkingsgroep, resulteert in voldoende onderscheidingsvermogen om zelfs kleine effecten van de programma's te meten. Hoe groot de verwachte effecten zijn is nog onduidelijk. Het met voldoende onderscheidingsvermogen meten van werkzame elementen (onderzoeksvraag 2) hangt af van de (nog niet bekende) variatie van deze elementen in de aangevraagde programma's. Uit onze eerste inventarisatie blijkt dat specifiek voor VO veel scholen nog niet genoeg detail hebben geleverd om te kunnen beoordelen of er veel variatie is in doelen of doelgroep – wel is duidelijk dat het gekozen format sterk varieert tussen scholen, evenals het soort begeleiders dat wordt ingezet.

Deelstudie D. Welbevinden, zelfvertrouwen en sociale competenties

Deelstudie D beantwoordt *onderzoeksvraag 6*: de gevolgen van de programma's voor het welbevinden, het zelfvertrouwen en de sociale competenties van de deelnemende leerlingen. We nemen een online vragenlijst af bij leerlingen van een gestratificeerde steekproef van VO-scholen in de tweede tranche (streven: 100 scholen, waaronder de scholen uit deelstudies 2/3). We zullen deze vragenlijst ontwikkelen op basis van de Vlaamse LiSO-batterij, een gevalideerde reeks vragenlijsten die in een Vlaams cohortonderzoek een belangrijke rol speelt (Denies et al., 2017).

We bevragen de leerlingen op twee momenten: aan de start van, en na afloop van het programma. Ook niet-deelnemende leerlingen wordt gevraagd de vragenlijst in te vullen. Deze functioneren als controlegroep in een *Difference-in-Differences* design (waar we voor kiezen omdat de samenstelling van een gematchte controlegroep niet mogelijk is). Om te zien of het programma het welbevinden, zelfvertrouwen en de sociale competenties van de deelnemende leerlingen beïnvloedt, toetsen we of deze variabelen specifiek veranderen voor deelnemers, relatief aan de controlegroep. Op schoolniveau berekenen we een maat voor het effect van de interventie op welbevinden, zelfvertrouwen en sociale competenties. Zoals in deelstudie B correleren we deze maat vervolgens met de informatie over werkzame elementen van het programma binnen de school, zoals in kaart gebracht in deelstudie A. Hierdoor achterhalen we welke kenmerken van de programma's samenhangen met effecten op welbevinden, zelfvertrouwen en sociale competenties.

De belasting voor scholen is relatief gering – ze dienen enkel te communiceren over de vragenlijst naar leerlingen, en op het goede moment *reminders* te sturen. Deelnemende scholen krijgen als tegenprestatie een kort rapport over de resultaten op de eigen school. We verwachten dat scholen graag meewerken gezien de sterke interesse naar leerling-welbevinden, zelfvertrouwen en sociale competenties.

Betekenis voor onderwijspraktijk en/of –beleid

De deelstudies leveren de volgende resultaten op:

1. Een overzicht van typen programma's, met beoogde doelen en doelgroepen (opgeleverd: december 2020), evenals een analyse van verwachte werkzame elementen en knelpunten/strategieën om beoogde doelgroepen te bereiken (april 2021). Dit overzicht bespreken we met VO-scholen in een webinar om hen te ondersteunen bij het maken van keuzes tijdens de uitvoering van de programma's.
2. We creëren voor de dertig scholen een portret van het programma waarin we de beoogde en vastgestelde theory of change beschrijven (doelen, doelgroep, interventie, gevonden effecten en condities waaronder het programma 'werkt', inclusief succesfactoren en leerpunten). Deze portretten fungeren (anoniem, tenzij de school toestemming geeft voor publicatie met naam) als voorbeelden voor andere scholen. Verder gebruiken we alle portretten als illustraties bij de conclusies uit de andere deelstudies.
3. Een overzicht van de effectiviteit (gemeten in cognitieve leerwinst) van de inhaal en ondersteuningsprogramma's naar doelgroep en type interventie. Een eerste rapport maken we beschikbaar in juni 2021, en dit informeert beleid van OCW bij het bestrijden van achterstanden – die gerelateerd aan Covid 19 maar ook andere achterstanden, maar bijvoorbeeld ook de onderwijsinspectie die in 2021 met een rapport over Covid-gerelateerde achterstanden zal komen.
4. We maken analyses van de werkzame elementen van de programma's die effect hebben op het welbevinden, zelfvertrouwen en sociale competenties van deelnemende leerlingen. Ook deze analyses informeren scholen, maar ook beleid.

Aantal woorden (maximaal 2500) : 2359

8. Literatuurverwijzingen (maximaal 1 pagina)

- Bol, T. (2020). *Inequality in homeschooling during the Corona crisis in the Netherlands. First results from the LISS Panel*. Rapport, opgehaald van osf.io/preprints/socarxiv/hf32q.
- Denies, K., Van den Branden, N., Dockx, J., & De Fraine, B. (2017). *LiSO-project: Vragenlijst voor leerlingen mei 2017. Instrumentontwikkeling*. Steunpunt Onderwijsonderzoek, Gent.
- Haelermans, C., J. Ghysels, & M. Monfrance (2018). *Effectanalyse lente- en zomerscholen 2017*. TIER Research Report. Maastricht University, Maart 2018.
- Kidron, Y., & Lindsay, J. (2014). *The effects of increased learning time on student academic and nonacademic outcomes: Findings from a meta-analytic review*. Washington, DC: U.S. Department of Education, Institute of Education Sciences, National Center of Education Evaluation and Regional Assistance, Regional Educational Laboratory Appalachia.
- Kim, J. S., & Quinn, D. M. (2013). The effects of summer reading on low-income children's literacy achievement from kindergarten to grade 8 a meta-analysis of classroom and home interventions. *Review of Educational Research, 83*(3), 386-431.
- Meyer, E. & Van Klaveren, C. (2013). The Effectiveness of Extended Day Programs: Evidence from a Randomized Field Experiment in the Netherlands. *Economics of Education Review, 36*, 1-22.
- Slavin, R. E., Lake, C., Davis, S., & Madden, N. A. (2011) Effective programs for struggling readers: A best-evidence synthesis. *Research Review, 6*(1), 1-26.
- van den Akker, J. (2003). Curriculum perspectives: An introduction. In J. van den Akker, W. Kuiper & U. Hameyer (Eds.), *Curriculum landscapes and trends* (pp. 1-10). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- Van Klaveren, C. & De Witte, K. (2015). Football to Improve Math and Reading Performance. *Education Economics, 25*(5), 577-595.

9. Opbrengsten, kennisbenutting en resultaten (maximaal 500 woorden)

Activiteiten om de relevante partijen te informeren, de respons te verbeteren, de resultaten te verspreiden. Vanwege de urgentie van het vraagstuk dient het voornaamste deel van het onderzoek tot bruikbare resultaten te leiden voor zowel beleid als de onderwijspraktijk binnen 18 maanden na de start van het onderzoek.

Plan voor kennisbenutting, -verspreiding en -toepassing

Voor de verspreiding van onze bevindingen zetten we in op verschillende kanalen voor verschillend publiek:

Rechtstreeks naar scholen: We rapporteren over ons werk in Didactief, waar we goede contacten mee hebben, en organiseren vier keer een webinar met lessen die we hebben kunnen trekken over het verloop van de gevolgde programma's en zo gauw dat beschikbaar komt, lessen over effectiviteit. Ook publiceren we voor scholen portretten van de scholen die we hebben gevolgd (zie deelstudie B). Deelnemende scholen zelf krijgt een toegespitste rapportage over hun programma en de effectiviteit ervan.

Vorm en inhoud van ons werk richting scholen wordt mede bepaald met een veldadviesraad waarvoor we vertegenwoordigers uitnodigen van de 30 deelnemende scholen, de gelijke kansenalliantie, de VO-raad, onderwijsinspectie en OC&W. Hierdoor houden we voeling met de kennis die voor het veld van grootste nut is.

Naar beleidsmakers: elk deelonderzoek resulteert in een of meer onderzoeksrapporten ten behoeve van beleid. Deze zijn zo vroeg mogelijk in het project gepland, om tijdig aan beleid bij te kunnen bijdragen.

Naar de samenleving: Nu al is gebleken dat het onderwerp van achterstanden door afstandsonderwijs, en programma's ter remediering daarvan, tot de verbeelding van de samenleving spreekt. We verwachten daarom bij elk inhoudelijk rapport de media op te zoeken, ondersteund door de persvoorlichting van de VU en *social media* van onderzoeksinstituut LEARN!

Naar de wetenschap: elke deelstudie resulteert ook in een wetenschappelijke publicatie zodat de getrokken lessen bijdragen aan de wetenschappelijke kennisbasis. Deze hebben wat minder haast dan de andere publicaties, en worden grotendeels geschreven in de laatste maanden van het project.

Tenslotte worden de bevindingen samengevat in een eindrapportage aan NRO.

Beoogde output

Vul onderstaande tabel in. Hierbij dient in ieder geval het inhoudelijk onderzoeksrapport vermeld te worden. Geef onder de tabel een toelichting

Soort	Aantal
Wetenschappelijk artikel	4
Boek/monografie	
Bijdrage aan boek	
Proefschrift	
Conference paper	
Professionele publicatie	3
Publicatie voor een breed publiek	
Inhoudelijk onderzoeksrapport	4 + eindrapportage
Overige output ¹	Webinars, media-optredens

Indien gewenst kunt u meerdere regels toevoegen.

Typ hier uw tekst.

¹ Dit betreffen alle overige opbrengsten van het project die u niet kwijt kunt binnen de andere categorieën. Denk hierbij aan bijvoorbeeld: (congres)presentaties, mediaoptredens, handleidingen, modules, lesplannen, video's, websites, et cetera

Aantal woorden (maximaal 500, exclusief tabel): 273

10. Planning (maximaal 500 woorden)

Om van nut te kunnen zijn in het uitvoeren van de programma's zoals ze nu lopen, en in het maken van beleid voor schooljaar 2021-22, is het onderzoek zo vroeg mogelijk in de opgegeven periode gepland. Dit zorgt dat we bij elke deelstudie een eerste rapportage kunnen opleveren voor de zomer van 2021. De uitvoering van het onderzoek is daardoor grotendeels afgerond in december 2021. De overgebleven maanden van de onderzoeksperiode (t/m september) worden gebruikt voor rapportage in wetenschappelijke artikelen en het eindrapport.

deel-onderzoek	2020			2021												2022
	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec	jan-sep
A	documentanalyse			x overzicht interventies												
	interviews			x rapport theories of change												wtnsch. publ.
B		selectie steekproef														
		volgen deelnemende scholen							x portretten scholen/VVE			verdere uitwerking		wtnsch. publ.		
C			overdracht LVS-data									overdracht LVS-data				
			1e analyse effectiviteit				x 1e rapp. effectiviteit			verdere analyse effectiviteit		x 2e rapp. & wtnsch				
D		1e afname vragenlijst						2e afname vragenlijst		x rapport soc-emot uitkomsten			wtnsch. publ.			
							analyse		verdere uitwerking							
kennisbe-nutting			webinar						webinar		webinar					
															eindrapportage NR	

Aantal woorden (maximaal 500): ...

11. Deskundigheid onderzoeksteam (maximaal 500 woorden)

Samenstelling en deskundigheid

Beschrijf de samenstelling en deskundigheid van de onderzoeksgroep. Noem hierbij alle betrokken leden.

Prof dr. Ehren is hoogleraar Onderwijswetenschappen aan de Vrije Universiteit Amsterdam, directeur van onderzoeksinstituut LEARN! en honorary professor Institute of Education, University College London. Na de sluiting van scholen in maart initieerde zij een 'rapid response netwerk' van schoolleiders en vertegenwoordigers van ouders en ontwikkelde zij een website waarin relevant onderzoek via toegankelijke blogs aan het veld beschikbaar werd gemaakt. In internationaal verband initieerde zij het internationale 'crisis response in education network' van ICSEI (<https://www.icsei.net/networks/cren/>) waarin, via online research labs, kennis wordt opgebouwd en gedeeld over de consequenties van de pandemie voor onderwijssystemen, scholen, leren en welbevinden van personeel, leerlingen/deelnemers en hun ouders/verzorgers.

Dr. Carla Haelermans is universitair hoofddocent bij het Research Centre for Education and the Labour Market (ROA) bij de School of Business and Economics (SBE) van de Universiteit Maastricht. Daarnaast is zij nationaal coördinator van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO) voor NRO. In haar onderzoek houdt zij zich al sinds 2012 bezig met onderzoek naar de effectiviteit van innovaties in het onderwijs, waarbij de focus ligt op zomerscholen en technologie in het onderwijs. Hierbij werkt zij vooral met veldexperimenten op scholen, om de effectiviteit te onderzoeken. In 2016 en 2017 was zij, in opdracht van de VO-Raad en MinOCW, de projectleider van het landelijke onderzoek naar het effect van de lente- en zomerscholen in het VO in Nederland.

Prof. dr. Martijn Meeter is hoogleraar onderwijswetenschappen aan de Vrije Universiteit, en directeur van de lerarenopleidingen van de VU gericht op het VO. Hij heeft een breed netwerk binnen het VO in Noord Holland, en nam het initiatief om studenten van de Amsterdamse lerarenopleidingen in te zetten voor VO-zomerscholen. Zijn onderwijsonderzoek richt zich op *learning analytics* en gepersonaliseerd leren, en recentelijk trekt hij een onderzoek naar interacties tussen motivatie en prestatie in het onderwijs. Specialismen zijn analyses van complexe databestanden, en het opzetten van interventieonderzoek.

Dr. Anne Fleur Kortekaas-Rijlaarsdam is opleidingscoördinator van de Universitaire Pabo van de Vrije Universiteit Amsterdam en nauw betrokken bij de organisatie van de diverse Amsterdamse zomerscholen (PO en VO). In haar onderzoek naar o.a. leerproblemen van kinderen met ADHD en mindset is zij gewend nauw samen te werken met VO-scholen (leraren, IBers, ouders) en daarbij

niet alleen leerprestaties te meten maar ook motivatie voor leren, zelfvertrouwen en andere belangrijke factoren die bepalend kunnen zijn voor het functioneren op school.

Professor Ehren, dr Kortekaas en Professor Meeter voerden eerder al het onderzoek COVID-19 regeling inhaal- en ondersteuningsprogramma's – 1e fase uit.

Samenwerking en taakverdeling

Beschrijf de samenwerking en taakverdeling tussen de verschillende leden van de onderzoeksgroep. Het project wordt aangestuurd door prof Ehren en prof Meeter. Zij coördineren samen deelstudie A, prof Ehren coördineert deelstudie B, prof Meeter en Dr. Haerlemans deelstudie C, en Dr. Kortekaas deelstudie D. Hierbij worden zij in de eerste maanden ondersteund door junior onderzoekers, waarbij een zo spoedig mogelijk geworven postdoc de latere uitvoering van studies A-D op zich neemt.

Het team heeft regelmatig overleg over tussentijdse resultaten en voert gezamenlijk de activiteiten in het kader van kennisverspreiding uit.

Professor Ehren en Professor Meeter zijn verantwoordelijk voor het eindrapport.

Zes relevante publicaties van de aanvragers op het onderhavige terrein gedurende afgelopen vijf jaar (wetenschappelijke of vakpublicaties).

Het gaat om zes publicaties in totaal, niet per (mede-)aanvrager.

Auteur	Titel	Gepubliceerd in	Jaar, deel, nummer, uitgever
Schildkamp, K. and Ehren , M.C.M. (2012).	From "Intuition"- to "Data"-based Decision Making in Dutch Secondary Schools.	In: K. Schildkamp, M.K. Lai and L. Earl. <i>Data-based Decision Making in Education: Challenges and Opportunities</i>	2012. Dordrecht: Springer Studies in Educational Leadership 17. P. 49-67
Ehren , M.C.M., and Dijkstra, A.B.	Evaluating Social Outcomes through School Inspections (p.51-73).	A.B. Dijkstra and P.I. de la Motte (Eds). <i>Social Outcomes of Education; The assessment of social outcomes and school improvement through school inspections.</i>	2014. Amsterdam University Press.
Eegdeman, I., van Klaveren, C, Meeter , M.	Assessing guidance styles in Upper Secondary Vocational Education: Can teachers differentiate on the basis of assessed style?	Frontiers in Education	2020, 4, 1
Haerlemans , C., J. Ghysels, & M. Monfrance	Effectanalyse lente- en zomerscholen 2017	TIER Research Report	2018, Maastricht University
Haerlemans , C., T. Huijgen, M. Jacobs, M. Levels, R. van der Velden, L. van Vugt & S. van Wetten	Using Data to Advance Educational Research, Policy and Practice: Design, Content and Research Potential of the Netherlands Cohort Study on Education	European Sociological Review	2020, 36, 643-662
Kortekaas-Rijlaarsdam , A. F., Luman, M.,	Methylphenidate-Related Improvements in Math Performance Cannot Be	Journal of Attention Disorders	2017, https://doi.org/10.

Sonuga-Barke, E., Bet, P. M. & Oosterlaan, J.,	Explained by Better Cognitive Functioning or Higher Academic Motivation: Evidence From a Randomized Controlled Trial		<u>1177/1087054717</u> <u>713640.</u>
--	---	--	--

Aantal woorden (maximaal 500, exclusief tabel): 493

2012. Gevraagde financiële ondersteuning

In de call for proposals vindt u een toelichting op de tarieven voor personele kosten. U dient uw begroting in te leveren middels het begrotingsformat dat u kunt vinden in ISAAC of via de financieringspagina op nwo.nl.

2013. Datamanagement (maximaal 200 woorden)

Beantwoord de vragen hieronder, mede aan de hand van de richtlijnen in de call for proposals. Voor meer informatie, zie <http://www.nwo.nl/beleid/open+science/datamanagementparagraaf>

1. Worden er data verzameld of gegenereerd die voor hergebruik geschikt zijn?

Ja: beantwoord dan vraag 2 t/m 4.

Nee: licht dan toe waarom het onderzoek niet leidt tot herbruikbare data, of tot data die niet kunnen worden opgeslagen of om andere redenen niet relevant zijn voor hergebruik.

2. Waar worden de data gedurende het onderzoek opgeslagen?
3. Hoe worden de data na afloop van het project voor de lange termijn opgeslagen en voor hergebruik beschikbaar gesteld voor derden? Voor wie zijn de data toegankelijk?
4. Welke voorzieningen (ICT, (beveiligd) archief, koelkasten of juridische expertise) zijn naar verwachting nodig voor de opslag van data gedurende het onderzoek en na het onderzoek? Zijn deze beschikbaar?²

2. Data van deelstudies A,B,D wordt tijdens het onderzoek opgeslagen op beveiligde laptops en servers van de VU. De data van project C is opgeslagen op servers van het CBS en verlaat deze niet

3. Na afloop wordt data van deelstudie A gepseudonimiseerd vrijgegeven voor hergebruik bij ander onderzoek. Namen van scholen worden vervangen door codes, en alle open antwoorden worden afgelopen om verwijzingen die de identiteit van de ondervraagde scholen zou kunnen verraden te verwijderen.

De data van deelstudie B wordt gearchiveerd op servers van de VU, volgens vast protocol van LEARN! Deze data is naar verwachting niet anoniem genoeg te maken om vrij te geven voor verder onderzoek.

De data van deelstudie C blijft, grondig geanonymiseerd bestaan op de servers van CBS, en zou daar door andere onderzoekers kunnen worden gebruikt middels CBS microdata services.

De data van deelstudie D, in de vorm van surveygegevens, kan geschikt gemaakt worden voor hergebruik door andere onderzoekers door anonymisering. Hiervoor wordt elke verwijzing naar schoolidentiteit verwijderd, en alle open vragen die een identiteit zouden kunnen verraden.

4. Alle benodigde voorzieningen zijn beschikbaar

Aantal woorden (maximaal 200) : 181

² Met ICT-voorzieningen voor dataopslag wordt bedoeld zaken als capaciteit voor dataopslag, bandbreedte voor datatransport en rekenkracht voor dataverwerking.

Verklaring en ondertekening

Verklaring

- Hierbij verklaar ik dat de betrokkenen bij deze aanvraag bij maximaal één aanvraag binnen deze sector betrokken zijn in deze subsidieronde;
- Ik verklaar dit projectvoorstel niet in een andere subsidieronde in te dienen;
- Ik verklaar dat de aangegeven leden van de onderzoeksgroep op de hoogte zijn van dit projectvoorstel en hun deelname daarin;

Bij het indienen van dit document verklaar ik te voldoen aan de nationaal en internationaal aanvaarde normen van wetenschappelijk handelen zoals neergelegd in de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018 (VSNU).

Ondertekening door hoofdaanvrager:

Naam:

Datum:

Handtekening:

M. Ehren

17-8-2020

A vertical black bar is positioned to the left of the handwritten signature. The signature itself is written in black ink and reads 'M. Ehren'.

Dien deze aanvraag **uiterlijk 11 augustus, 14.00 uur** in bij NRO via ISAAC. U wordt gevraagd om na indiening van een aanvraag beschikbaar te zijn om eventuele wijzigingen door te voeren om (alsnog) te voldoen aan de ontvankelijkheidscriteria.

De aanvraag kan alleen via het ISAAC-account van de hoofdaanvrager worden ingediend (in pdf-format).

Raadpleeg bij technische vragen over ISAAC [de online handleiding](#).

Kunt u het antwoord op uw vraag niet vinden, neem dan contact op met de ISAAC helpdesk via 020-3467179 of isaac.helpdesk@nwo.nl.